

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2026-898103172

DOS-2024-0002967

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde

Staten

6 oktober 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

Extra middelen natuurbeheer 2027

Advies

1. Het principebesluit te nemen om in te stemmen met het voorstel van de Minister van LVVN om voor beheerjaar 2027 natuurbeheerders van extra financiële middelen te voorzien, waarbij het Rijk van de benodigde € 100 mln. er € 56 mln. beschikbaar stelt en de provincies gezamenlijk € 44 mln. beschikbaar stellen.
2. In te stemmen met het principebesluit dat de Provincie Zuid-Holland haar aandeel hierin, zijnde maximaal € 3.943.207,-, beschikbaar zal stellen en dekking te zoeken in de begroting 2027 en indien nodig hiervoor een voorstel zal indienen bij de Voorjaarsnota 2027, waarbij er van uit wordt gegaan dat het voorfinanciering betreft en de Provincie Zuid-Holland zal zich inspannen het volledige bedrag van het Rijk terug te krijgen.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het principebesluit extra middelen beschikbaar te stellen voor natuurbeheer in 2027.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- aan het tweede adviespunt van het GS voorstel toe te voegen dat de Provincie zich zal inspannen om betreffende middelen ook terug te krijgen;
- in de brief aan PS duidelijker op te nemen welk bedrag door het Rijk ter beschikking wordt gesteld.

Bijlagen

1. GS-brief aan PS – Extra middelen natuurbeheer 2027 DOS-2024-0002967
2. Bijlage 1 BAC LG 261001 _ Beslisnotitie natuurbeheer tbv bespreking in BAC-verdiepingssessie 1 oktober 2026
3. Bijlage 2 - Verhaallijn en afspraken SNL-beheersvergoeding 2027
4. Bijlage 3 Verdeelsleutel 100 mln natuurbeheer 2027
5. Bijlage 4 BAC LG 261001 _ Aanvullende beslisnotitie natuurbeheer nav toelichting minister LVVN 1 oktober 2026

Toelichting voor het College

Op 26 juni 2026 verscheen de Kamerbrief 'Weer ruimte voor boer, natuur en bouw'. In de uitwerking en uitvoering van het hierin opgenomen beleid hebben provincies een stevige rol op onderdelen als zonering, vergunningverlening, maar ook op natuur. Over het onderdeel natuurbeheer wil het kabinet versneld afspraken maken met provincies, omdat bij natuurbeheer een urgent probleem is ontstaan in de financiering. Een evaluatie van de standaardkostprijzen, die ten grondslag liggen aan de subsidiatarieven voor natuurbeheer, heeft in 2025 uitgewezen dat er in het huidige natuurbeheer meer kosten gemaakt worden dan waar de subsidiatarieven nu op gebaseerd zijn. Provincies hebben echter vanuit het Natuurpact niet de structurele middelen om hogere subsidies te verstrekken. Provincies zijn al enige tijd met het Rijk over een structurele oplossing in gesprek.

Het kabinet heeft in de Kamerbrief de bereidheid uitgesproken om een deel van de extra financiering voor natuur beschikbaar te stellen voor verhoging van beheervergoedingen. De minister van LNVN heeft in de verdiepingssessie van de BAC Landelijk Gebied van 1 oktober (thema 'Position paper GLB') een toelichting gegeven op zijn voorstel om voor 2027 extra financiële middelen beschikbaar te maken voor natuurbeheer. Aan de minister is toegezegd dat de provincies zijn voorstel in de GS-vergaderingen van 6 oktober 2026 zullen behandelen.

Het voorstel

Het Rijk heeft de wens dat voor beheerjaar 2027 er € 100 mln. extra beschikbaar gesteld wordt voor natuurbeheer. Het Rijk stelt voor 2027 € 56 mln. beschikbaar. Het verzoek van LNVN aan provincies is om een bijdrage van € 44 mln. te leveren.

De extra middelen voor natuurbeheer voor 2027 zijn een belangrijke stap. Uiteindelijk zijn er structureel extra middelen nodig voor natuurbeheer; hierover zullen afspraken gemaakt worden in een hernieuwd natuurpact. Hierbij is de afspraak dat een bijdrage van provincies voor 2027 geen precedent schept voor de onderhandelingen rondom een hernieuwd natuurpact. In de bijlage zijn de voorgenomen afspraken voor 2027 met het Rijk toegevoegd.

Situatie Zuid-Holland

Landelijk is berekend wat het aandeel voor Zuid-Holland is. In het kort komt het er op neer dat ervoor Zuid-Holland vanuit het Rijk € 5.018.627,- beschikbaar komt en dat er daarnaast vanuit de provincie € 3.943.207 nodig is.

Gezien het belang van goed natuurbeheer, niet alleen voor de natuur zelf maar ook voor de problematiek in vergunningverlening, wordt voorgesteld het principebesluit te nemen om voor beheerjaar 2027 op basis van het voorstel € 3.943.207 extra beschikbaar te stellen voor natuurbeheer en hiervoor dekking te zoeken in de begroting 2027 en indien nodig een voorstel in te dienen bij de Voorjaarsnota 2027. Dit zal via het IPO aan de Minister van LNVN kenbaar gemaakt worden. Hierbij zal het belang van een goede structurele oplossing benoemd worden alsmede dat deze bijdrage geen precedent kan scheppen voor toekomstige, structurele afspraken. In het voorstel (zie bijlage 4) staat dit expliciet benoemd en staat ook dat de provinciale bijdrage eenmalig is en een vorm van voorfinanciering betreft.

Dit is niet nader geduid en de invulling van de term voorfinanciering zal de komende tijd verder verkend worden. Mogelijk komen er in een later stadium nog extra rijksmiddelen beschikbaar die de provinciale bijdrage weer compenseren.

Aanvullend is te noemen dat voor het beheerjaar 2026 Zuid-Holland bij Voorjaarsnota 2026 al een extra bijdrage voor natuurbeheer aan de natuurbeheerders beschikbaar heeft gesteld. Een extra bijdrage voor 2027 past daarmee in die lijn.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 0,00
Programma : Ambitie 5 - Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Financiële verplichtingen ontstaan pas zodra er bindende afspraken zoals subsidiebeschikkingen worden afgegeven. Vandaar dat er aan dit principebesluit geen financiële consequenties verbonden zijn. De dekking zal in eerste instantie gezocht worden in de begroting van 2027 en indien daar onvoldoende ruimte gevonden wordt zal hiervoor een voorstel bij de Voorjaarsnota 2027 aan Provinciale Staten worden voorgelegd.

Juridisch kader

Er zijn geen juridische consequenties aan dit besluit verbonden.

Voorafgaande besluitvorming

De minister van LNVN heeft in de verdiepingssessie van de BAC Landelijk Gebied van 1 oktober (thema 'Position paper GLB') een toelichting gegeven op zijn voorstel om voor 2027 extra financiële middelen beschikbaar te maken voor natuurbeheer. Aan de minister is door de provincies toegezegd dat zij zijn voorstel in de GS-vergaderingen van 6 oktober 2026 zullen behandelen. Voor het beheerjaar 2026 hebben Provinciale Staten in de Voorjaarsnota 2026 ook al extra middelen beschikbaar gesteld.

Proces

Het ministerie van LNVN, het IPO en een afvaardiging van de natuur beherende partijen hebben met elkaar afgestemd dat voor 2027 een bedrag van € 100 mln. extra nodig is voor het natuurbeheer. Hierbij worden alleen tarieven voor natuurbeheer verhoogd en niet de aanvullende bijdragen voor bijvoorbeeld recreatieve voorzieningen en toezicht. Ondertussen wordt er ook gewerkt aan structurele afspraken voor natuurbeheer, waarbij er gestreefd wordt om deze vast te leggen in nieuwe natuurfactafspraken. Omdat dit niet op tijd zal zijn voor beheerjaar 2027 wordt er voor 2027 nu een aparte oplossing voorgesteld.

Participatie en rolneming

De basis voor dit voorstel komt voort uit het gezamenlijke overleg tussen LNVN, IPO en natuurbeheerders.

Communicatiestrategie

Omdat dit principebesluit nog onderdeel is van het proces om te komen tot afspraken met het Rijk, wordt hierover niet extern gecommuniceerd. Op het moment dat de beschikbare middelen zeker zijn en de subsidies opengesteld worden, zal nader bezien worden of en hoe er hierover gecommuniceerd wordt.